



NIBIO

NORWEGIAN INSTITUTE OF
BIOECONOMY RESEARCH

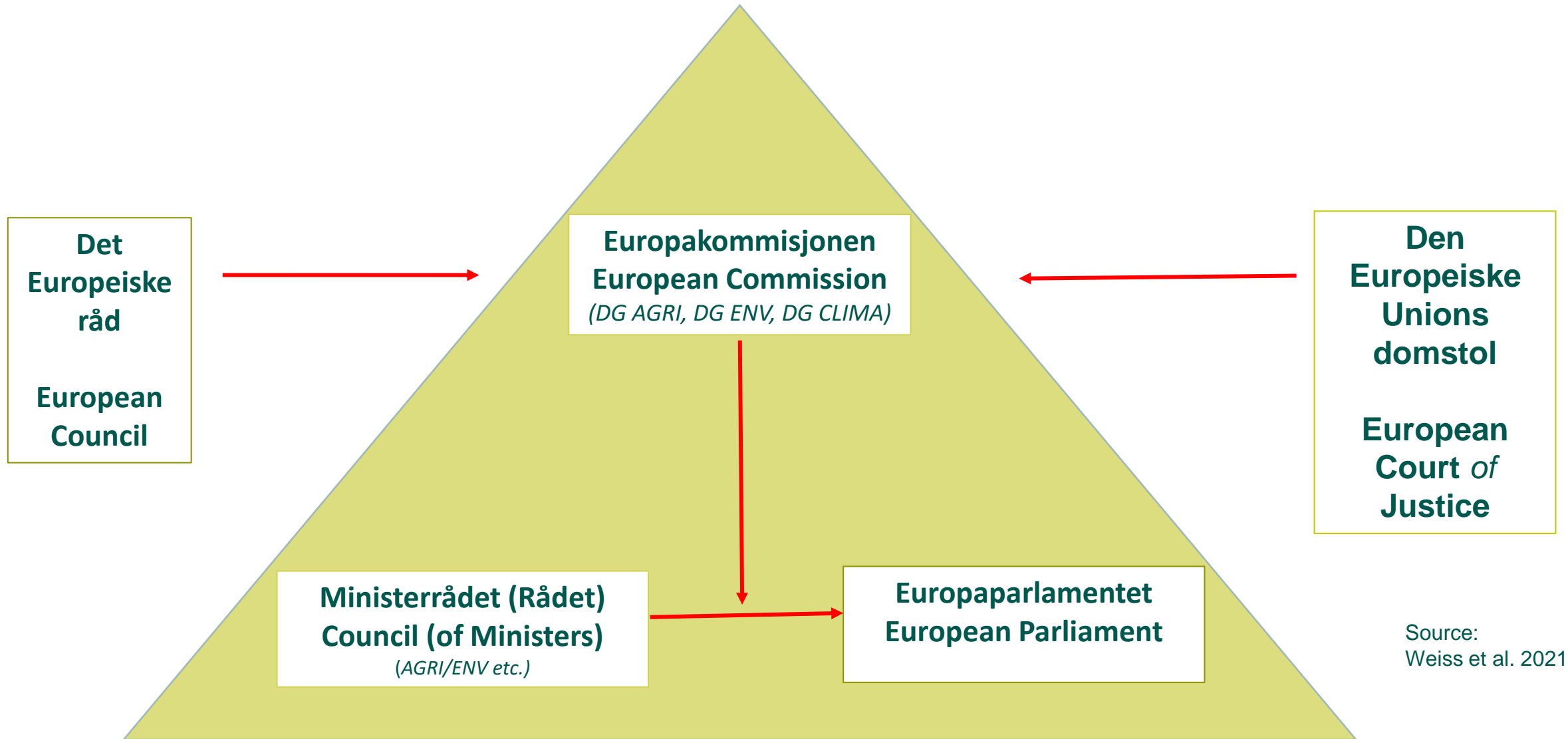
EUs grønne giv og skogen

31.10.2023

Knut Øistad



Beslutninger i EU



Source:
Weiss et al. 2021

Mobilisere forskning og fremme innovasjon

Øke EUs klimaambisjon for 2030 og 2050

Omstille EUs økonomi til en bærekraftig framtid

Ambisjon om null forurensning og et giftfritt miljø

Støtte ren, rimelig og pålitelig energi

Bevare og gjenopprette økosystemer og naturmangfold

EUs grønne giv



Mobilisere industrien for overgang til en ren og sirkulær økonomi

Fra «jord til bord», en rettferdig, sunn og miljøvennlig matkjede

Bygge og renovere på en energi- og ressurseffektiv måte

Øke omstillingen til en bærekraftig og smart mobilitet

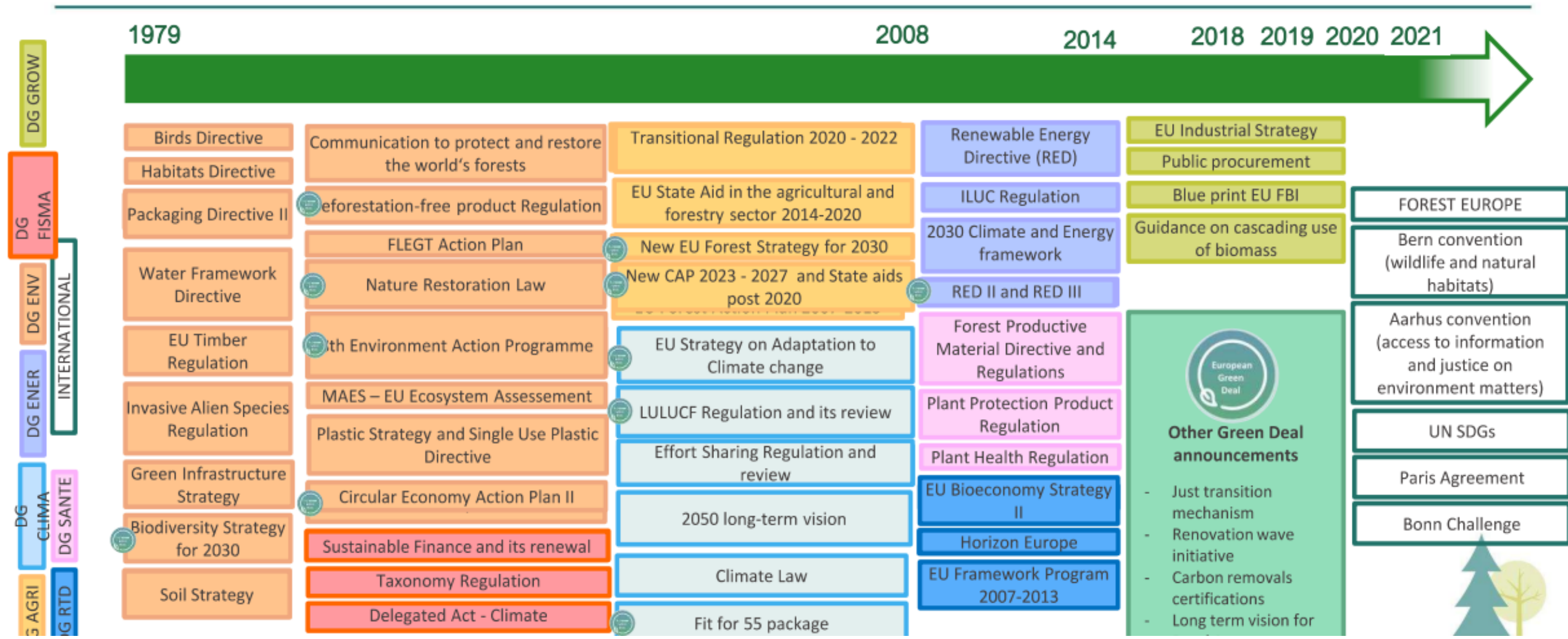
Finansiere omstillingen

Alle skal med (rettferdig omstilling)

EU som en global leder

En europeisk klimapakt

EU forest-related policies



Europas Grønne Giv – ulik forpliktelser

Tilleggsvurderinger for Norge:

- 1) EØS – relevant?
- 2) Del av en bilateral avtale?
- 3) Andre politiske løsninger og indirekte virkninger

Ikke rettslig bindende (eksempler)

«Carbon farming»

EUs biodiversitetsstrategi

EUs skogstrategi

Rettslig bindende (eksempler)

Fornybar energi

Klimaregelverket (LULUCF)

Bærekraftig finans (Taksonomien)

Skogovervåking og strategiske planer

Klimaregelverket



Arealbrukssektoren (LULUCF) – nytt regelverk

- Mål om netto opptak i EU på 310 mill tonn CO₂ i 2030 (Økning på mer enn 15%)
- Balanse mellom opptak og utslipp (dagens regelverk: no-debit rule) fram til 2025
- Landene vil få bindende mål for netto opptak i 2030
- Landene forplikter seg til å oppnå en sum av netto klimagassutslipp og -opptak for hele perioden fra 2026 til 2029 («budsjettet 2026-2029»)
- Sanksjonsmuligheter for land som ikke oppfyller forpliktelsene

Fornybardirektivet

- Europakommisjonen la fram forslag til revidert Fornybardirektiv som en del av “Klar for 55”
- Politisk enighet i EU om revidert fornybardirektiv i mars 2023. Forhandlinger mellom institusjonene i EU om endelig versjon (trilogue)
- Første versjon av Fornybardirektivet (fra 2011) er inkludert i EØS-avtalen

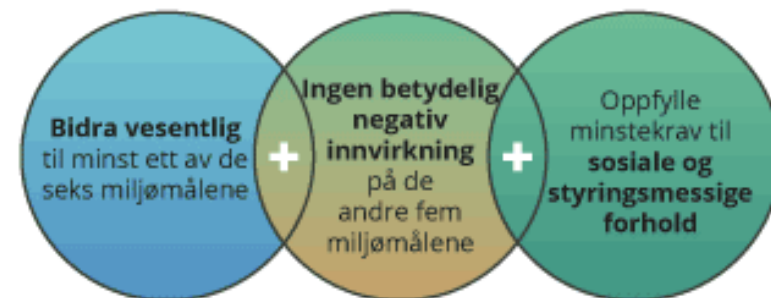
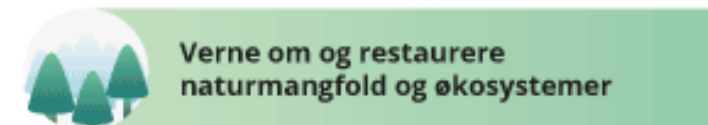
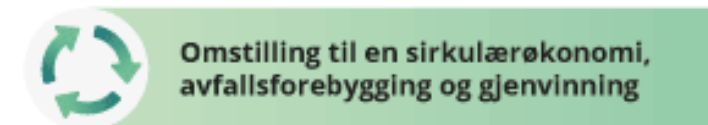
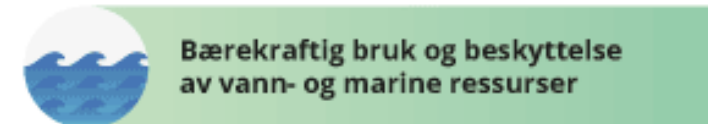


Revidert fornybardirektiv - Hovedpunkter

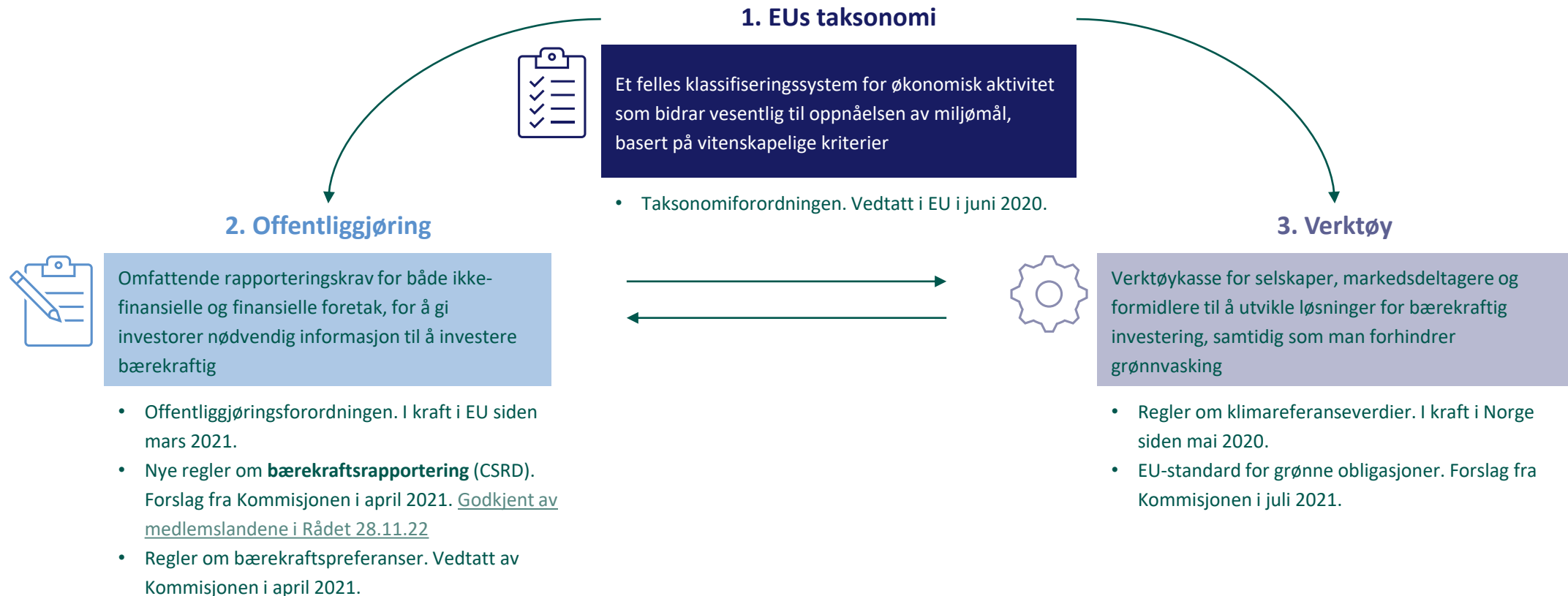
- **Overordnede mål for fornybar energi er 42,5 prosent med en indikativ mulighet for å øke dette til 45 prosent.**
- **Presiseringer i bærekraftskriteriene bl.a. ved å etablere «no-go areas» for naturskog, skog med høy variasjon og biodiversitet og torvmark, Begrensninger i endringer fra naturskog til plantasjer og minimere bruk av store flater. Flere avklaringer ventes i utforming av delegert regelverk.**
- **Medlemslandene får videre ikke gi offentlig støtte til bruk av industrielt rundvirke, stubber og røtter til energi og elektrisitetsproduksjon basert på biomasse.**

Taksonomien: Miljømål og vilkår

- Taksonomien: et klassifiseringssystem for økonomisk aktivitet som bidrar vesentlig til miljømål basert på vitenskapelige kriterier.
- Kriterier for aktiviteter som kan regnes som bærekraftige fastsettes av Europakommisjonen (delegerte rettsakter).
- Det første kriteriesettet vedtatt i juni 2021 (for klimamål). Kriterier for øvrige miljømål (for skog) er “utsatt” på ubestemt tid
- For at en økonomisk aktivitet skal regnes som bærekraftig, må den bidra vesentlig til oppnåelse av ett eller flere av miljømålene. I tillegg skal aktiviteten ikke ha en betydelig negativ innvirkning på de øvrige miljømålene, og den må oppfylle minstekrav til sosiale og styringsmessige forhold
- Taksonomien er norsk rett. Fikk tilslutning i Stortinget i desember 2021.



EUs taksonomi – noen sammenhenger



Bærekraftige karbonkretsløp (Sustainable Carbon Cycles)

- Europakommisjonen har lagt fram et rammeverk for sertifisering av karbonopptak med tilknyttet system for måling, rapportering og verifisering (30.11.22).
- Detaljert regelverk kommer i løpet av 2023 (utarbeides av en egen arbeidsgruppe).
- Utvikle systemer for «carbon farming» – som Kommisjonen ser på som en grønn forretningsmodell for jord- og skogbruk (betaling for økosystemtjenester)

Avskoging og skogforringelse

- Regelverk for avskogingsfrie råvarer og produkter
- Formål
 - Sikre at produktene som omsettes på EU markedet ikke bidrar til avskoging
 - Redusere klimagasutslipp assosiert med slike produkter med minst 32 mt/år
 - Redusere avskoging (lovlig og ulovlig) drevet av behov for jordbruksarealer
- Regelverket erstatter EUs tømmerforordning (EU timber regulation (EUTR)) som er en del av EØS-avtalen. Egen vurdering om regelverket for avskogingsfrie produkter skal innlemmes.
- Regelverket er vedtatt i EU (mai 2023) og vurderinger av EØS-relevans pågår

Rammeverk for skogregistreringer og strategiske planer

Begrunnelse fra Europakommisjonen:

- Behov for harmonisert og sammenlignbar informasjon om skogressursene i Europa.
- Utviklingen av skogressursene har grenseoverskridende konsekvenser
- Sammenhengende registrering og rapportering er nødvendig i arbeidet med å redusere klimagassutslipp
- Viktig med åpen og enhetlig informasjon for handel med skogprodukter og utvikling av nye forretningsmodeller for betaling for økosystemtjenester.

Forslag til regelverk i 2022. Endelig regelverk ventet i 2023.

Restaurering av natur

- Europakommisjonens forslag 22.06.2022
- Til behandling i Europaparlamentet og Rådet (medlemslandene).
- Tiltakene skal omfatte 20 % av økosystemene i 2030 og alle økosystemer med behov i 2050
- Bindende mål for restaurering av økosystemer i skog-, jordbruk og marine områder
- Krav til økosystem skog. Forbedringer for: Mengden død ved, andel fleraldret skog, graden av sammenhengende områder, indekser for fugler og økning i organisk karbon.

Avslutning – noen refleksjoner

- Europas Grønne Giv vektlegger klima og biologisk mangfold.
- Gjennomføringen av regelverkene (og strategiene) vil bli særlig viktig.
- Mangfoldet og variasjonen i skogsektoren i Europa er ofte oversett.
- Innovasjon – produkter og politikk (samarbeid og virkemidler)
- Utvikle nye verdikjeder. Betaling for økosystemtjenester
- Forskning og utvikling

Knut Øistad
knut.oistad@nibio.no



NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI



NIBIO_no



NIBIO.no



NIBIO_no

www.nibio.no

